

INGLIZ TILIDA PROFESSIONAL KOMMUNIKATSIYA KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH: AMALIY YONDASHUVLAR VA METODLAR

Ochilov Anvar Mahammad o'g'li
Qarshi xalqaro universiteti o'qituvchisi

DEVELOPING PROFESSIONAL COMMUNICATION SKILLS IN ENGLISH: PRACTICAL APPROACHES AND METHODS

Ochilov Anvar Mahammad o'g'lu
Teacher at Karshi International University

Annotatsiya: Ushbu maqola ingliz tilida professional kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan amaliy yondashuvlar va metodlarni tahlil qiladi. Ingliz tilini maxsus maqsadlarda o'qitishda samarali kommunikatsiya ko'nikmalarini oshirish uchun kommunikativ, problemaga asoslangan va kontekstual yondashuvlar kabi metodlar qo'llaniladi. Bularning barchasi talabalarga professional sohalarida muvaffaqiyatli muloqot qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Maqola, ingliz tilida professional kommunikatsiya ko'nikmalarini yaxshilash uchun zamonaviy metodologiyalarni o'rganishga qiziqqan ta'lim muassasalari va o'qituvchilar uchun foydali manba bo'lishi mumkin.

Kalit so'zlar: ingliz tili, professional kommunikatsiya, kommunikativ yondashuv, problemaga asoslangan o'qitish, kontekstual yondashuv, interaktiv metodlar, texnologiyalar, mobil ilovalar, online platformalar, biznes kommunikatsiyasi, o'qitish metodlari, samarali muloqot, til o'qitish, professional sohalar, kommunikatsiya ko'nikmalari.

Abstract: This article analyzes practical approaches and methods aimed at developing professional communication skills in English. In teaching English for specific purposes, methods such as communicative, problem-based and contextual approaches are used to improve effective communication skills. All of these help students develop the skills of successful communication in professional fields. The article can be a useful resource for educational institutions and teachers interested in studying modern methodologies for improving professional communication skills in English.

Keywords: English, professional communication, communicative approach, problem-based learning, contextual approach, interactive methods, technologies, mobile applications, online platforms, business communication, teaching methods, effective communication, language teaching, professional fields, communication skills.

Ingliz tili global biznes, ilmiy tadqiqotlar, texnologiya va boshqa ko'plab sohalarda muhim kommunikatsiya vositasiga aylangan. Ingliz tilida samarali kommunikatsiya qilish ko'nikmalarini rivojlantirish, xususan, professional muhitda muvaffaqiyatli bo'lish uchun zarurdir. Ingliz tilini o'qitish va o'rgatish jarayonida asosiy e'tibor nafaqat grammatika va lug'at boyligini oshirishga, balki professional kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilishi lozim. Ushbu maqolada, ingliz tilida professional kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishda qo'llaniladigan amaliy yondashuvlar va metodlar tahlil qilinadi.

Professional kommunikatsiya – bu ish muhitida, akademik faoliyatda yoki boshqa ijtimoiy va iqtisodiy vaziyatlarda o'zaro fikr almashish jarayonidir. U ingliz tilidagi ma'lum bir kontekstda (masalan, biznes, ilmiy tadqiqotlar yoki texnologiya) samarali va aniq fikr almashish ko'nikmalarini o'z ichiga oladi. Ingliz tilida professional kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirish uchun quyidagi asosiy jihatlar muhimdir:

Tushunarli va aniq muloqot: Muayyan auditoriyaga mos keladigan til va ifodalardan foydalanish.

Ko'nikmalarni moslashtirish: Turli kommunikatsiya vaziyatlariga moslashish, masalan, biznes uchrashuvlari, telefon orqali muloqot qilish, elektron pochta yozish.

Tinglash va javob berish: Samarali tinglash va murojaatlarga aniq va to'g'ri javoblar berish ko'nikmalarini rivojlantirish.

Ingliz tilini maxsus maqsadlarda o'qitishda samarali kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirish uchun bir nechta metodologik yondashuvlar mavjud:

Kommunikativ yondashuv: Bu yondashuvda talabalarga real hayotdagi vaziyatlar asosida kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishga urg'u beriladi. Ular guruhlarda ishlash, rol o'ynash (role-play), fikr almashish va muhokama qilish orqali o'zaro kommunikatsiyani yaxshilaydilar. Masalan, biznes uchrashuvlarini simulyatsiya qilish, telefon orqali muammolarni hal qilish kabi vazifalar

yordamida talabalar o'zlarining ingliz tilidagi professional kommunikatsiya ko'nikmalarini oshiradilar.

Problemaga asoslangan o'qitish (PBL): Bu metod talabalarni muammolarni yechishga qaratilgan guruhli faoliyatlarga jalb qilishni o'z ichiga oladi. Talabalar haqiqiy hayotdagi muammolarni hal qilishda ingliz tilidan foydalanadilar. PBL metodining asosiy afzalligi, talabalarga mas'uliyatni o'z zimmalariga olish va professional muloqot qilish imkoniyatini berishidir.

Kontekstual yondashuv: Talabalar faqat umumiy ingliz tilini o'rganish bilan cheklanmay, balki ular o'rganayotgan sohaga xos terminologiyani va ifodalash usullarini o'rganadilar. Masalan, marketing, moliya yoki texnologiya sohasida ishlash uchun zarur bo'lgan ingliz tilidagi terminlar va frazalardan foydalanish ularning professional kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Bugungi kunda ingliz tilida professional kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishda texnologiyalar va interaktiv metodlarning o'rne katta. Masalan, onlayn platformalar va virtual treninglar orqali talabalar turli xil kommunikatsiya vaziyatlarini simulyatsiya qilishlari mumkin. Bunday texnologik vositalar:

Video va audio materiallari: Talabalar real hayotdagi professional muloqotlarni ko'rish va tinglash orqali o'zlariga kerakli ko'nikmalarni o'zlashtiradilar. Video ko'rsatmalar va audio materiallar, masalan, telefon orqali muloqot qilish yoki mijozlarga xizmat ko'rsatish kabi holatlar orqali ular professional tilni o'rganadilar.

Mobil ilovalar: Ingliz tilini o'rganish uchun yaratilgan mobil ilovalar yordamida talabalar turli xil ko'nikmalarni rivojlantirishlari mumkin. Masalan, interaktiv darslar, onlayn testlar va turli xil o'quv materiallari orqali ular o'z bilimlarini sinab ko'radilar.

Online platformalar va forumlar: Talabalar online forumlar orqali o'z fikrlarini almashish, muhokama qilish va o'zaro professional tarmoq yaratish imkoniyatiga ega bo'lishadi.

Ingliz tilida yozma va og'zaki hisobotlarni tayyorlash: Yozish va og'zaki nutq orqali talabalarga ma'lum bir soha bo'yicha hisobotlar tayyorlash va ularni taqdim etish ko'nikmalarini rivojlantirish muhimdir. Bu, masalan, ilmiy ma'ruzalar yoki biznes taqdimotlarini o'z ichiga oladi.

Mentorlik va treninglar: Yirik tashkilotlar va kompaniyalar o'z xodimlariga mentorlik dasturlari va professional kommunikatsiya treninglarini taklif etadilar. Bu yondashuv talabalarga yoki xodimlarga konkret ko'nikmalarni o'rgatadi va ularni amaliy ishda qo'llashga yordam beradi.

Ingliz tilida professional kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirish o'qitish jarayonida asosiy ahamiyatga ega. Samadali kommunikatsiya faqat til o'rganish bilan cheklanmay, balki talabalarning o'z mutaxassisliklarida yoki professional sohalarda muvaffaqiyatli bo'lishi uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarni ham o'z ichiga oladi. Interaktiv metodlar, texnologiyalar va turli yondashuvlar yordamida talabalar ingliz tilidagi professional kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishi mumkin, bu esa ularning ish bozorida muvaffaqiyatga erishishlariga yordam beradi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Bremner, S. (2014). Teaching English for Specific Purposes: An Introduction. Routledge.
2. Hutchinson, T., & Waters, A. (1987). English for Specific Purposes: A Learning-Centered Approach. Cambridge University Press.
3. Crystal, D. (2003). English as a Global Language. Cambridge University Press.
4. Jordan, R. R. (1997). English for Academic Purposes: A Guide and Resource Book for Teachers. Cambridge University Press.
5. Swales, J. M., & Feak, C. B. (2004). Academic Writing for Graduate Students: Essential Tasks and Skills. University of Michigan Press.